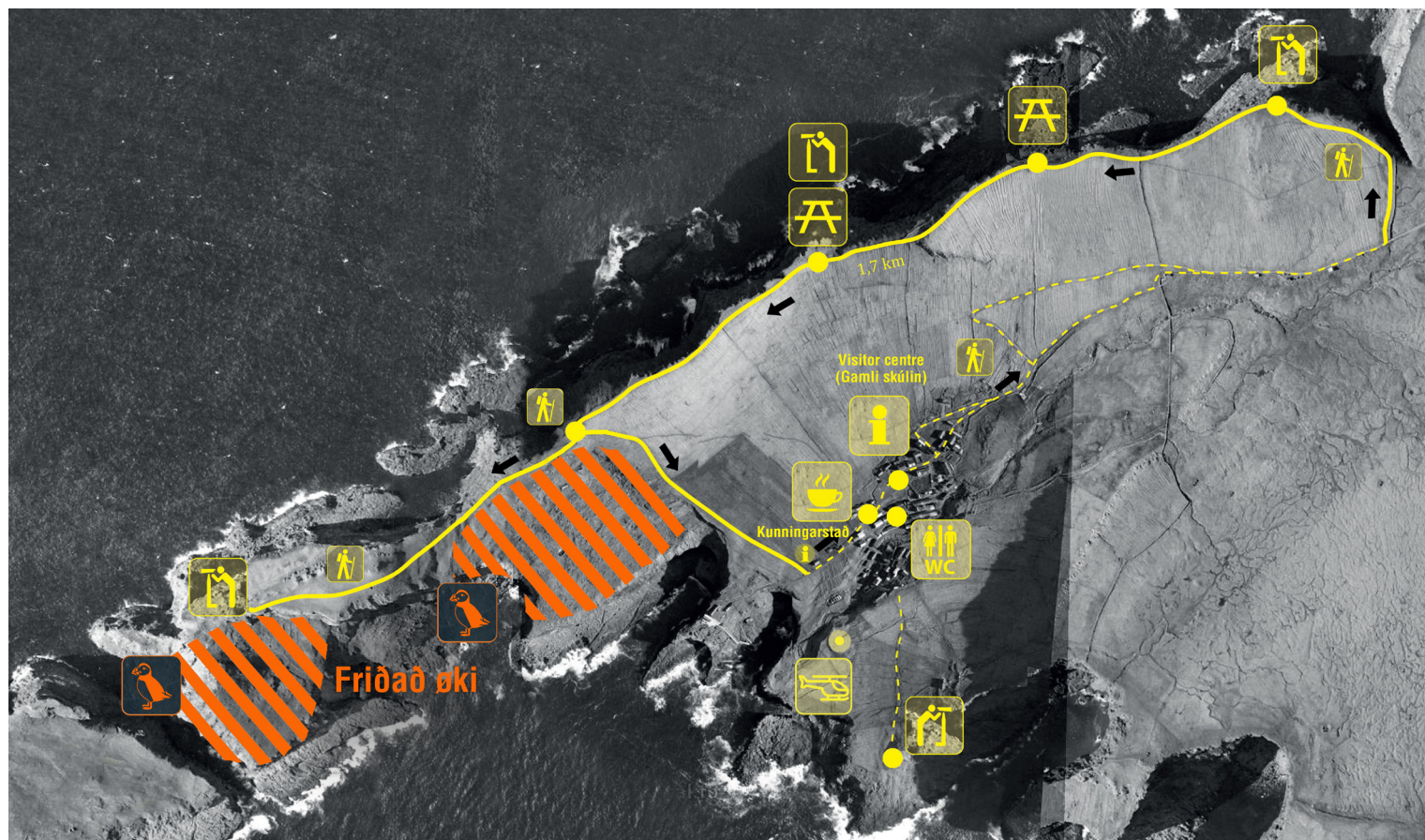

Jóan Pauli Helgason

Menningarleiðari hjá Visit Faroe Islands

enn farið verður til verka.

Gøtan í Mykinesi loysir ikki avbjóðingarnar við ferðavinnuni í Mykinesi. Gøtan ger tað tryggari at ganga ígjøgnum Lamba og ger ivaleyst, at flestu ferðafólkini ganga á eini gøtu heldur enn at slíta lendið, men tað kann ikki bera í bótufilaka fyrri, at hundrøðtals lundaholur eru lagdar undir grús, og tað loysir ikki trupulleikan við áhaldandi órógv frá fólki, tvørturímóti.

Næsta stig

Søgan úr Mykinesi lýsir sera væl, hvør støðan er við ferðavinnuni í Føroyum. Vit hava í roynd og veru eingi amboð, tá ið tað veldst um gongd í haga, náttúruvernd, fuglavernd og burðardygd. Alt vísir seg at bera til, og tað er upp til meiri ella minni tilvildarlig fólk at gera av, hvussu okkara náttúra verður umsitin, meðan myndugleikar og fakfólk sita á síðulinjuni og fylgja við. Og úrs-litið er har eftir. Tað vísir seg ofta, at fólk heldur velja at smekka til og gera bara okkurt heldur enn at gera tað rætta.

Mykinesi-dømið vísir, so tað skríggjar til himmals, hvussu stóran tørv vit hava á at fáa lóg-gávu á hesum økinum. Fáa vit ikki lóggávuna, fara vit at síggja fleiri dømi av sama slag, og tað verður ikki møguligt at skipa eina burðardygg ferðavinnu í Føroyum, ið tryggjar, at náttúru-tilfeingið og harvið grund-arlagið undir øllum vinnuligum virksemi verður varðveitt.

Mest átrokandi fyrri ferðavinnuna er at fáa nýggjar og greiðari reglur fyrri gongd í haga, men tað er eins týdningarmikið, at vit fáa nýggja náttúruvernd-arlóg-gávu og lendis-lóggávu, ið gevur okkum betri amboð at verja náttúru og djóralív, og sum ásetir, hvat virksemi og hvat byggjar er loyvt í náttúruni.

Vit halda framvegis, at tilmælini eru eins viðkomandi, og vit ætla framhaldandi m.a. at virka fyrri, at nýggjar farleiðir verða merktar, at skúlin í Mykinesi kundi fingið nýtt lív sum "visitor-centre", har ferðafólk kunnu leita sær kunning um fugl, veið-umentan, keypa minnislutir og ein túr við ferðaleiðara o.a.

Vit halda eisini, at tað framvegis er átrokandi at skipa Lamba sum serligt verndarøki sambært lógtingslóg um náttúrufríðing. Tað málið er farið í gongd og verður í næstum við-gjört í yvirfríðingarnevndini.

Jóhan Pauli Helgason

sleppur eingin nakrastaðni.

Vilja vit hava eina burðardygg ferðavinnu, mugu vit eisini vera til reiðar at seta í verk avmarkingar, ikki bara fyrri út-lendsk ferðafólk, men eisini okkum sjálv. Gongdin ígjøgnum Lamba er ikki burðardygg, og vit eru noydd at hugsa um aðrar mátar at reka ferðavinnu í Mykinesi í framtíðini, ið ikki eru til so stóran ampa fyrri lendi og fugl. Og tað ber væl til.

Tilmælið um náttúruvernd, fuglavernd og ferðavinnu í Mykinesi er ein roynd at vísa, at tað væl ber til at verja náttúruna og hava ferðavinnu um somu leið. Tað er eisini aðaltátturin í menningarætlanini hjá VFI, ið ber heitið "at menna og varðveita um somu leið". Uppgávan hjá menningardeildini er at virka fyrri eini burðardyggari ferðavinnu, og tað er støðið undir tilmælunum.

Hví eru jarðareigarar ikki við í tilmælinum?

Tá ið vit frættu, at jarðareigarar ætlaðu at fara undir at gera eina

grúsgøtu og trappur gjøgnum Lamba, var tað fyrri mong eitt síðsta tekin um, at gyltu ætlanirnar um at seta í verk avmarkingar og verndaráttøk ikki vóru reellar. Slík ætlan segði okkum so mikið, at jarðareigararnir ikki høvdu í hyggju at fylgja tilmælunum frá Ramsar-bólkinum um at avmarka gongdina gjøgnum lundalandið mest møguligt. Ein grúsgøta og trappur ígjøgnum størsta lundaland Føroya eggjar til, at uppáftur fleiri ferðafólk skulu hava møguleikan at ganga túrin.

Øll eru, sum nevnt, samd um, at støðan heldur ikki, og at tað er betri fyrri bæði lendið og trygdina hjá teimum vitjandi at hava eina gøtu og trappur gjøgnum bratta lendið, um fortreytin er, at fólk framvegis skulu hava somu óavmarkaðu atgongd gjøgnum hetta økið.

Trupulleikin er bara, at hetta er heilt skeiv fortreyt at virka eftir. Týdningarmesta fortreytin, eisini fyrri eina framtíðar ferðavinnu, er, at vit eru før fyrri at verja og umsita okkara tilfeingi og geva komandi ættarliðum eins góðar møguleikar at uppliva náttúrugivið ríkidømi, sum vit hava havt, t.e. ein burðardygg loysn. Tað ger eitt so grovt inntriv í lendið og búðikið hjá lundanum ikki.

Vit hildu tí, at ráðiligest var at gera eitt fakligt tilmæli um, hvussu ein burðardyggari ferðavinnu í Mykinesi kann verða skipað uttan at gera ætlaða inntrivið í Lamba. Vónin var, at hetta kundi vera eitt konstruktivt útspæl við øðrum møguleikum og varligari inntrivum,

ið jarðareigarar síðani kundu umrøða og vónandi taka undir við, ið hvussu er partvist, heldur enn at halda fast í ætlanini um at gera gøtuna.

Eftir at tilmælini vóru lögð fram, var heitt á partarnar at viðgera ymisku uppskotini frá bólkinum, og at vit síðani kundu hittast aftur at umrøða vegin fram. Av tí at brúgvín út í Hólm skuldi umvælast í ár og at ferðsla tí ikki kundi ganga gjøgnum Lamba í summar, hildu vit

at nakar hevði væntað. At líkasælan og virðingin fyrri fakligum tilmælum og myndugleikum er lítil, tað hava vit sæð fyrr, men máti skal vera við.

Uppáftur syrgiligari er at síggja, at tað kundi verið handfarið so nógv betur. Skal gøta partú verða gjørd gjøgnum eitt so viðbrekið og týdningarmikið øki í Føroyum, kann tað um ikki annað verða gjørt eftir ráðum frá serkunnugum fólki, sum duga at leggja gøtur, landslags-

» **Týdningarmesta fortreytin er, at vit eru før fyrri at verja og umsita okkara tilfeingi og geva komandi ættarliðum eins góðar møguleikar at uppliva náttúrugivið ríkidømi, sum vit hava havt**

at hetta var eitt frálíkt høvi at finna fram til eina góða og væl umhugsaða loysn.

Gøtan

So kom Korona og vendi alt á høvðið, og fokus hjá øllum í ferðavinnuni flutti av góðari grund til onnur átrokandi tiltøk, sum vóru neyðug at seta í verk.

Tá ið Korona-tiltøkini vóru í hæddini, frættu vit, at jarðareigarar í Mykinesi eisini høvdu verið upptiknir í Korona-tíðini, nevniliga við at gera grúsgøtu og trappur gjøgnum Lamba.

Tað haldi eg veruliga ikki,

arkitektum og øðrum.

Ofta verður sagt, at myndugleikar og ferðavinnan skal spyrja seg fyrri og tryggja góðan dialog við partarnar fyrri at koma fram á røttu loysnirnar. Tað haldi eg veruliga, vit hava gjørt í Mykinesi. Tað eru nógv fólk, ið hava brúkt sera nógv tíð til at finna loysnir á hesum øki. Men dialogur gongur jú báðar vegir, og vit hava saknað, at jarðareigarar eisini nýta høvi at umrøða ætlað tiltøk, áðrenn tey verða sett í verk. Ella í minsta lagi fylgja lógini og biðja um loyvi frá fríðingarnevndini, áðr-